

A mennybemenetel előzményei és következményei

Időpont: Áldozócsütörtök, 1956. május 10.

Alapige: Márk 16,14-20.

Azután, mikor asztalnál ülnek vala megjelenék magának a tizenegynek, és szemükre hányá az ő hitetlenségöket és keményszívűségöket, hogy azoknak, a kik őt feltámadva látták vala, nem hívének, És monda nékik: Elmentvén e széles világra, hirdessétek az evangéliomot minden teremtsnek. A ki hiszen és megkeresztelkedik, idvezül; a ki pedig nem hiszen, elkárhozik. Azokat pedig, a kik hisznek, ilyen jelek követik: az én nevemben ördögöket űznek; új nyelveken szólnak. Kígyókat vesznek föl; és ha valami halálost isznak, meg nem árt nékik: betegekre vetik kezeiket, és meggyógyulnak. Az Úr azért, minekutána szólott vala nékik, felviteték a mennybe, és üle az Istennek jobbára. Azok pedig kimenvén, prédikálának mindenütt, az Úr együtt munkálván velök, és megerősítvén az ígét a jelek által, a melyek követik vala. Ámen!

Mikor Márk evangélista elmondja a mennybemenetel történetét, nemcsak azt a pár pillanatot írja le, amikor Jézus szemük láttára felemelkedett s lassan eltűnt a felhőkben, még csak nem is egy napnak az eseményeit mondja el, az áldozócsütörtökét, hanem egy nagy történeti egységet fog össze. Végigtekinti az események sorozatát húsvétól az egyháztörténetig, az őskeresztység missziói útjáig s ebbe a történeti egységbe ágyazza bele a mennybemenetel eseményét. Magáról a mennybemenetel eseményéről csak három szót mond: „Felviteték a mennybe” /19. v./, ellenben annál részletesebben tárgyalja az előzményeket és a következményeket. Az a meggyőződése, hogy csak az előtt bontakozik ki a mennybemenetel velünk kapcsolatos fontossága, aki nem áll meg magánál a kiragadott eseménynél, hanem történeti távlatban szemléli azt is, ami megelőzte s azt is, ami követte.

Engedjük, hogy hadd vezessen ezen a szent ünnepen minket is Márk evangélista s nézzük azt, amit ő látott!

1. Nézzük, mi az, ami a mennybemenetelt megelőzte!

Így kezdődik a szent lecke: „Mikor asztalnál ülnek vala, megjelenék magának a tizenegynek és szemükre hányá az ő hitetlenségüket és keményszívűségüket, hogy azoknak, akik őt feltámadva látták vala, nem hívének.” /14. v./ A mennybemenetelt tehát szemrehányás előzi meg. A szemrehányás nem tárgyilagos bírálat, hanem szenvedélyes fájdalomkitörés. Nem egy magatartás helytelenségének megállapítása csupán, hanem megmutatása annak a szívsebnek, melyet ez a magatartás a szemrehányón ejtett, melynek fájdalmát nem bírja

elhordozni anélkül, hogy szóvá ne tegye. A szemrehányó szívében azért oly nagy a fájdalom, mert a fájdalmat okozó magatartásra nincs sem magyarázat, sem mentség.

Jézus szemrehányásánál figyelembe kell vennünk, hogy Ő a kereszten semmit sem hányt ellenségei szemére, sőt védelmébe vette őket az Atya előtt, a tömegnek sem hányt szemére a nagy virágvasárnapi hódolatot, a hangos hozsannát. Mi lehetett hát az, amit feltámadása után nem tudott szemrehányás nélkül elhordozni?

Szemére hányja tanítványainak, hogy nem hittek a feltámadásnak. Pedig Jézus előre megmondotta nekik. Három esetben is megmutatta, hogy Úr a halál fölött. Jairus leányát a halálos ágyról keltette fel. A naini ifjút a temető felé vezető útról parancsolta vissza. Lázárt a hullaszagtól bűzös sírveremből hívta elő. Bizonyság nélkül sem hagyta őket. Követeket küldött hozzájuk, akik látták Őt. Mária Magdaléna is mondta, az emmausi tanítványok is mondták, de nem hittek nekik. /Márk 16,9-13./ Inkább hittek a babonában, mint a feltámadásban. Mikor végül maga Jézus jelenik meg közöttük, akkor is valami kísértetnek, szellemnek gondolják, mint a feltámadott Úrnak. /Luk. 24,37./ Mindez nagyon fáj Jézusnak.

Vajon nem érdemeljük meg mi is ugyanezt a szemrehányást? Szemtanúk szólnak hozzánk a biblia lapjairól, ma élő emberek is tesznek bizonyosságot előttünk arról, hogy Jézus megmutatta nekik, hogy Ő él. Mégsem hiszünk. Emberek szólnak hozzánk, kik az életüket tették fel arra, hogy Jézus él, mi meg annyi fáradságot sem veszünk magunknak, hogy komolyan foglalkozzunk a kérdéssel. Alázzuk meg magunkat a fájó szívű Jézus szemrehányása alatt!

A tanítványok nem mentegetik magukat. Szíven találja őket a szemrehányás. Szégyenlik magukat s igazat adnak az Úrnak. Az ilyen tanítványoknál azután egész csodálatos folytatása van a szemrehányásnak. Egy parancs jön utána, kitüntető megbízatás: "Elmenvén e széles világra, hirdessétek az evangéliumot minden teremtséknek!" /15. v./ Rábízta munkáját ezekre a feledékeny, gyáva, megbízhatatlan tanítványokra, kik csak szidalmat érdemelnek. Mégis rájuk bízta, mert azt akarja, hogy kegyelmet nyert bűnösök vigyék az evangéliumot a kegyelmet még nem nyert bűnösöknek. Luther mondja: ilyen parancs nem volt még. Minden uralkodó csak a saját országának határáig parancsol, Jézus azonban a föld szélső határáig. Fontos és sürgős ez a parancs, mert aki most elhagyja őket, azt mondja, hogy bármely pillanatban visszajöhet számon kérni a parancsot. Addig végre kell azt hajtani. A tanítványok életében még nem jött el a számonkérés ideje. A parancs továbbszállt a tanítványok tanítványaira, végül reánk is. Valljuk-e ezt, s vállaljuk-e?

Még mielőtt a tanítványok szóhoz jutottak volna a meglepetéstől, megszólal Jézus ajkán az ígéretek áradata: „Aki hiszen és megkeresztelkedik, idvezül; aki pedig nem hiszen,

elkárhozik. Azokat pedig, akik hisznek, ilyen jelek követik: Az én nevemben ördögöket űznek; új nyelveken szólnak. Kígyókat vesznek fel; és ha valami halálost isznak, meg nem árt nekik; betegekre vetik kezeiket és meggyógyulnak.” /16-18. v./ Az ígéretek elseje az üdvösség. Ez a legnagyobb ígélet, a legcsodálatosabb csoda. Azután jönnek a hitre segítő szeretet csodái: ördögök űzése, az új nyelveken szólás, az, hogy meg tudják magukat és Isten nagyságos dolgait értetni az emberekkel és a gyógyítás ajándéka. Nem öncélú csodák ezek, hanem jelek, melyek túlmutatnak önmagukon, Istenre mutatnak, az evangélium számára készítenek utat. Ehhez a munkához önfeláldozó készség kell, az önfeláldozó lelkeknek azonban az őrizet csodáit ígéri a mennybemenő Úr: kígyóharapás nem árt nekik, halálos méreg ártalmatlan ital a számukra.

Ezek a mennybetávozó Jézus utolsó szavai: szemrehányás, parancs és ígélet. Ezután felviteték a mennybe és üle Istennek jobbjára. /19. v./

2. Nézzük most már, hogy mi az, ami a mennybemenetelt követi!

Így írja le Márk: „Azok pedig, tudniillik az apostolok, kimenvén prédikálnak mindenütt, az Úr együtt munkálván velük és megerősítvén az igét a jelek által, amelyek követik vala.” /20. v./

Szögezzük le mindenekelőtt azt, hogy volt következménye. A távozó Jézus utolsó szavai nem peregtek le róluk hatástalanul, hanem átformálták az egész életüket. Meglátszott rajtuk, hogy volt áldozócsütörtökjük. Vajon a mi mai ünneplésünknek meglátszik-e valami következménye rajtunk?

A parancsot a tanítványok életében engedelmesség követte. Kimentek – írja Márk. Mikor ezt írja, akkor már világszerte járnak az apostolok és viszik az evangéliumot minden népnek, zsidónak, pogánynak egyaránt. És mi? Követi-e nálunk engedelmesség Jézus utolsó, missziói parancsát? Tudatában vagyunk-e annak, hogy ez a parancs adósává tesz minket minden embernek? Minden embernek adósa vagyok az evangéliummal. Sajnos, a jelek azt mutatják, hogy a missziói parancs iránt nem viseltetünk az utolsó kívánságnak kijáró tisztelettel és feltétlen engedelmességgel.

Jézus szemrehányását a tanítványok életében prédikálás követte. Annyira szégyellték, hogy cserbenhagyták, megtagadták Jézust és ezzel fájdalmat okoztak neki, hogy most rettenthetetlen bátorsággal szólnak róla. Piacon, templomban, munkahelyen, nyilvános gyűléseken, magánbeszélgetésekben, ellenséggel való szelíd vitában, baráti beszélgetésben, mindenütt és mindenki előtt csak Jézus az egyetlen beszéd tárgyuk. És mi? Gondolunk-e arra, hogy a pogányság egészen közel jött hozzánk? A ma keresztyénének nem kell Óperenciáson túli vadvilágba utaznia, hogy pogányokra és istentelenekre találjon. Itt vannak egészen a

közelünkben. Érezzük-e a felelősségét annak, hogy a földről eltávozott Krisztus ma és itt ránk bízta az evangélium ügyét s a nehézségek nem mentenek fel a felelősség alól!?

Jézus ígéreteit a tanítványok életében jelek követik. Teljesen fölösleges elszellemiesíteni Jézus ígéreteit. Kézzelfogható valóságok azok. A tanítványok bizonyágtételére emberek térnek meg, jutnak hitre, keresztkednek meg és üdvözülnek, mert megszabadultak az Ördög hatalmából. Az apostolok cselekedeteiről írt könyv tele van ennek bizonyágaival. Pünkösdkor beteljesedett az az ígélet is, hogy új nyelveken szólnak majd. A sok mindenféle népből összeverődött tömegben mindenki a maga nyelvén hallotta őket szólani. Arról is beszél az Apostolok Cselekedeteiről írt könyv, hogy az apostoloknak még a ruhájuk, sőt az árnyékuk is gyógyító hatású volt. Órizó csodáit is megmutatta az Úr. Pált mérges kígyó harapja meg, de semmi baja nem lesz tőle. /Csel. 28,3-6./ Amíg az Úrnak szüksége van a munkáira, vagy amíg úgy nem látja, hogy halálával jobban prédikálhat, mint életével, addig mindig megőrzi. Sőt, az Úr még többet is ad, mint amennyit megígért. Mennybemenetelkor nem ígerte meg, hogy halottakat is fognak tudni feltámasztani, Péter azonban Tabeát, Pál pedig Eutikhust feltámasztja.

Felmerül persze a kérdés, hogy a mi munkánkat miért nem követik ma ilyen jelek. Először is azt kell meglátnunk, hogy ez az állítás így nem igaz. Ma is követik jelek az igét. Ma is megtérnek hallatára emberek s ma is üdvösségre jutnak általa a kárhozatra valók. Ez pedig minden más jelnél és csodánál nagyobb jel és csoda. De a többi jelek is tapasztalhatók. A hívő látja Isten belenyúlását az emberi nyomorúságba és észreveszi a csodát, a hitetlen elem tagadja. S ezért inkább keres mindenféle zavaros magyarázatot. El ne felejtjük azonban, hogy ezeket a jeleket az övéivel együtt munkálkodó Úr cselekszi, az Ő kezét is megköti azonban a hitetlenség és az öncélú jelváráás. Ahol nem talál hitet, ott nem tehet csodát, ahol csak csodát várnak tőle, ott nem akar csodát tenni.

A mennybe ment Úr nem tesz-e szemrehányást ma nekünk, hogy utolsó szavait nem fogadtuk meg? Ámen.